

## Onze missie

Als openbare school geven wij in een veilige, uitdagende omgeving onderwijs, dat recht doet aan de individuele kwaliteiten van onze leerlingen. Ieder kind heeft liefde en begrip nodig voor volledige en harmonische ontplooiing van zijn/ haar persoonlijkheid. (Beginsel 6 van de universele verklaring van de rechten van het kind). Dit is ook een voorwaarde om goed te kunnen leren.

*"Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen"*

### 1. Doelstelling Pestprotocol o.b.s De Akker

Onze school werkt met de lesmethode 'De Vreedzame School'. De Vreedzame School is een programma, dat er naar streeft om de school en de klas een democratische gemeenschap te laten zijn, waarin iedereen (kinderen, ouders en leerkrachten) zich verantwoordelijk en betrokken voelt, door conflicthantering als uitgangspunt te nemen. Met dit programma leren leerlingen, personeel en ouders vaardigheden om op een andere manier conflicten op te lossen dan met (fysiek en of verbaal) geweld. Hoewel het centrale thema het oplossen van conflicten op een andere manier dan met geweld is, zijn de doelstellingen van het programma breder: de klas en de school ontwikkelen zich tot een democratische gemeenschap, waarin leerlingen zich positief gedragen tegenover elkaar en de leerkrachten, zelfstandig zijn, zich verantwoordelijk voelen en keuzes kunnen maken. In zo'n democratische gemeenschap ontstaat er een beter leer -en werkklimaat.

#### 1.1 Wat is een pestprotocol?

Een pestprotocol is een aantal afspraken over het tegengaan van pesten. Afspraken tussen de school, de kinderen en de ouders. De basis voor die afspraken zijn twee regels:

1. Wij pesten niet.
2. Wij accepteren niet dat er gepest wordt.
3. Leerlingen en ouders zijn bekend met het pestprotocol en de manier waarop we hiermee omgaan.

Dus:

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

#### 1.2 Wat is pesten?

Bij pesten is iets anders aan de hand dan een enkel plagerijtje. Bij plagen is sprake van een incident(je), zijn er gelijke machtsverhoudingen, kan de geplaagde zich verdedigen en loopt geen blijvende psychische of fysieke schade op.

Elk kind wordt wel eens geplaagd, maar wie gepest wordt, is altijd het slachtoffer, altijd de verliezer. Wie gepest wordt, vindt altijd de anderen tegenover zich.

Om het begrip *pesten* verder te concretiseren, maken we een vergelijking met het begrip *plagen* (zie onderstaand schema).

### **Plagen**

Is onschuldig en gebeurt onbezonnen en spontaan.

Gaat gepaard met humor.

Speelt zicht af tussen "gelijken" ("twee honden vechten om hetzelfde been").

Is te verdragen en leuk.

Meestal één tegen één.

Degenen die elkaar plagen, wisselen keer op keer.

Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.

### **Pesten**

Gebeurt berekenend (leerlingen weten vooraf goed, wie, hoe en wanneer ze gaan pesten). Ze willen bewust iemand kwetsen of kleineren.

Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).

Ongelijke strijd. De onmachtsgedvoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.

De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.

Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.

Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.

De school moet er aan werken om pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld. Op De Akker is dat: Birgit Oldenburg- Kemper

Signalen van pestgedrag kunnen zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding of uiterlijk
- Isoleren en negeren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna gaan/rijden
- Naar huis van de gepeste gaan
- Bezittingen afnemen en/of vernielen
- Schelden of schreeuwen

- Pesten via de sociale media (Twitter, Facebook, Hyves, etc.).
- Roddelen in de groep

Signalen van gepest worden kunnen zijn:

- Niet naar buiten willen op school of thuis.
- Bij buitenspel altijd alleen spelen.
- Vaak bij de pleinwacht gaan staan.
- Vaak met jongere kinderen spelen.
- Het kind geeft aan niet meer naar school te willen of zich ziek te voelen.
- Het kind is snel en vaak boos en prikkelbaar.

## **2. Hoe gaan wij op De Akker met pesten om?**

Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de regels en afspraken.

Deze regels worden door alle kinderen uit de groep ondertekend.

Op school stellen we met het programma van De Vreedzame School, regelmatig een onderwerp in de kring aan de orde.

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen aan de orde. Daarbij wordt gevarieerd in werkvormen zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten. *(De methode van De Vreedzame School is in te zien op school)*

Het (goede) voorbeeld van de leerkrachten en van de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten, ouders en leerlingen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Belangrijke regels bij het hanteren van het pestprotocol.

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: "Je mag niet klikken, maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken". Deze regel geldt natuurlijk ook voor de ouders van alle kinderen.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling, dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Samen met de leerkracht(en) wordt naar een oplossing gezocht en wordt actie ondernomen.

### **3. Basisafspraken binnen school**

Op De Akker zijn 4 'leefregels'. Deze zijn in alle klassen duidelijk terug te vinden.

1. Denk bij alles wat je zegt of doet, is dit slecht of is dit goed?
2. Voor groot en klein zullen we aardig zijn!
3. We zullen goed voor onze spullen zorgen, zodat we ze weer kunnen gebruiken morgen!
4. School is binnen een wandelgebied, buiten hoeft dat lekker niet!

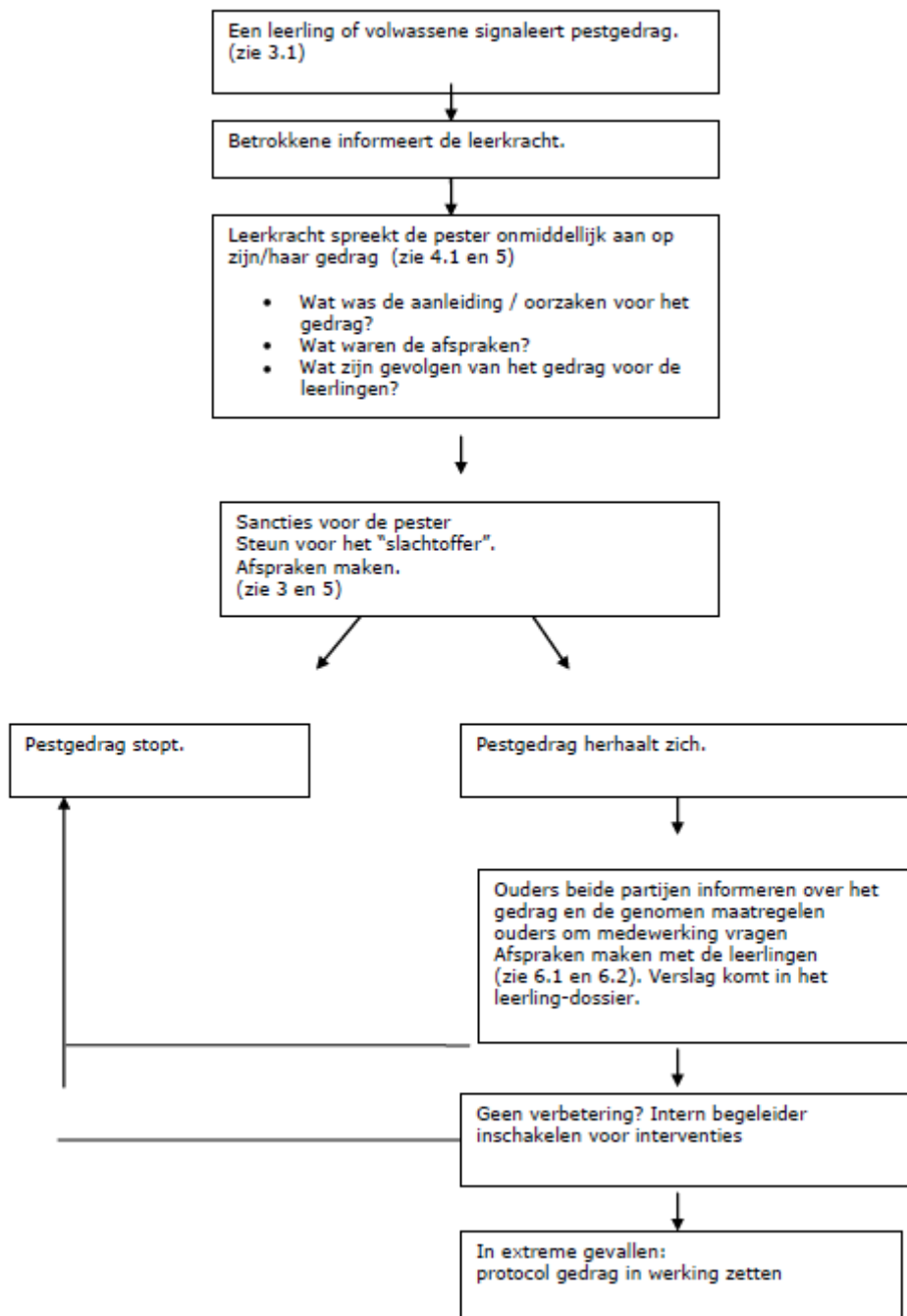
*Deze regels gelden op school en daarbuiten.*

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels  
Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

#### 4. Handelen bij pestgedrag



Wat doen we als...

Er gesignaleerd wordt (door gepeste leerling zelf, ouders, andere leerling of leerkracht) dat een leerling wordt gepest?

- De leerkracht brengt de partijen bij elkaar en probeert hen samen de pesterijen op te laten lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
- Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en geeft aan wat het gewenste gedrag is.
- Bij pestgedrag worden de ouders (van pester en gepeste) op de hoogte gebracht van het pestgedrag.
- Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

## **5. Begeleiding**

Hoe begeleiden we:

De gepeste leerling:

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren.
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- We stimuleren het, dat de leerling zich anders/beter opstelt.
- We praten met de ouders van het kind (en de ouders van de pester).
- We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

De pester:

- We praten met de pester en we zoeken naar de reden van het pesten.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.
- We stimuleren het aanbieden van excuses en het maken van goede afspraken.
- We spreken bij herhaling de pester er weer op aan.

De grote groep:

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij trekken voor de gepeste leerling.
- We bespreken met de leerlingen dat "meedoen" met de pester meestal kan leiden tot verergering van het probleem.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

## **6. Wat kunt u als ouders handelen?**

De ouders van de gepeste kinderen:

- Neem het probleem serieus.
- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als uw kind vraagt om er met niemand over te praten, steun uw kind dan, geef achtergrondinformatie over hoe school hiermee om gaat.
- Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.
- Beloon het kind dat het aangeeft gepest te worden.
- Geef adviezen om aan het pesten een einde te maken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Laat uw kind opschrijven/ vertellen wat het heeft meegemaakt. Dit kan emotionele reacties oproepen, help het kind dit te verwerken.
- Als het pesten op straat gebeurt, kunt u de ouders van de pester bellen, blijf wel rustig, heeft u het gevoel dat dit niet lukt, wacht dan even met bellen.

De ouders van pesters:

- Raak niet in paniek, elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen. (voelt uw kind zich veilig op school/ thuis, wil het indruk maken/ bij de groep horen);
- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het gewenste gedrag van uw kind
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houd rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

## **7. Naslagwerk**

Er zijn gelukkig diverse goede websites waarop zeer veel informatie te vinden is die aanvullende informatie geeft op ons pestprotocol.

Een aantal hiervan zijn:

[www.pestten.net](http://www.pestten.net)

[www.pestweb.nl](http://www.pestweb.nl)

[www.zinloosgeweld.nl](http://www.zinloosgeweld.nl)

[www.posicom.nl](http://www.posicom.nl)